

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการยอมแพ้และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบพฤติกรรมการยอมแพ้และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน 2) ศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบพฤติกรรมการยอมแพ้ของนักเรียนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน 4) ศึกษาความสัมพันธ์ของรูปแบบพฤติกรรมการยอมแพ้กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นปีที่ 4 - 6 ภาคปลายปีการศึกษา 2548 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำนวน 280 คน โดยผู้วิจัยคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และสุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นของนักเรียนจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยอ้างอิงมาจากแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัย นำมาแจกแจงเป็นแบบสอบถาม มี 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการยอมแพ้ ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเรียน ข้อคำถามรวมทั้งหมด 110 ข้อ ลักษณะคำถามในส่วนที่ 2 และ 3 กำหนดคำถามเชิงสถานการณ์ประมาณค่าเป็นมาตรวัด 4 ระดับ ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน และนำไปทดสอบกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่อยู่นอกกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นเป็นรายข้อ(Item Analysis) โดยวิธี Cronbach' Alpha Coefficient (รายละเอียดในภาคผนวก ข)

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้นักเรียนและรับแบบสอบถามคืนโดยตรง จากนั้นนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จทางคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test , F-test เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) และทดสอบหาความสัมพันธ์

ระหว่างตัวแปรโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 280 คน พบว่าเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุ 17 ปีมากที่สุด ในแต่ละระดับชั้นการศึกษามีจำนวนใกล้เคียงกัน ลำดับการเกิดจะเห็นว่าเป็นลูกคนโตมากที่สุด รองลงมาเป็นลูกคนเล็กและลูกคนเดียว ลูกคนกลางมีจำนวนน้อยที่สุด ส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยที่สูงกว่า 3.01 นักเรียนมีบิดาและมารดาที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมากที่สุดร้อยละ 40.7 และร้อยละ 32.2 ครอบครัวของนักเรียนส่วนใหญ่มีรายได้ที่น้อยกว่า 30,000 บาท ต่อเดือน
2. ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการยอมแพ้ของนักเรียน พฤติกรรมการยอมแพ้ พบว่าอยู่ในระดับต่ำ ในรูปแบบที่ 1 การทำร้ายตนเองระยะเริ่มต้นรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการพยายามที่จะล้มเหลวอยู่ในระดับปานกลางและด้านการเลือกที่จะเจ็บปวดอยู่ในระดับต่ำ รูปแบบที่ 2 การเลือกแสดงพฤติกรรมเพื่อหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาอยู่ในระดับต่ำ ด้านการกระทำที่ทำให้ได้รับความสามารถ ด้านการใช้สารเสพติด ด้านการไม่ดูแลเอาใจใส่สุขภาพ ด้านการรักษาหน้า อยู่ในระดับต่ำ และด้านการขี้อายที่อยู่ในระดับปานกลาง รูปแบบที่ 3 การใช้วิธีที่ทำให้ลดทอนประสิทธิภาพโดยรวมและรายด้าน 5 ด้านคือด้านการยึดมั่นในการกระทำซ้ำๆ ด้านการติดอยู่ภายใต้แรงกดดัน ด้านการเรียนรู้ที่จะไม่ช่วยเหลือตนเอง ด้านการใช้วิธีต่อรองที่ลดทอนประสิทธิภาพ ด้านการไม่ประสบผลสำเร็จในการทำให้อื่นอื่นชื่นชอบ อยู่ในระดับต่ำ
3. ข้อมูลพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน พฤติกรรมการเรียน พบว่า พฤติกรรมการเรียนโดยรวมของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และพฤติกรรมการเรียนรายด้านความมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยว ด้านการควบคุมตนเอง ด้านความรับผิดชอบ และด้านการใช้เวลา อยู่ในระดับปานกลาง และมีด้านการตั้งเป้าหมายด้านเดียวเท่านั้นที่อยู่ในระดับสูง และไม่พบว่ามีพฤติกรรมการเรียนที่อยู่ในระดับต่ำ
4. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา เกรดเฉลี่ย ลำดับการเกิด ระดับการศึกษาบิดามารดา มีอิทธิพลต่อการแสดงออกพฤติกรรมกรรมการยอมแพ้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า

เพศ นักเรียนหญิง มีพฤติกรรมการยอมแพ้โดยรวมและด้านการพยายามที่จะล้มเหลวมากกว่านักเรียนชาย ในขณะที่นักเรียนชาย มีพฤติกรรมการยอมแพ้ด้านการใช้สารเสพติดมากกว่านักเรียนหญิง

อายุ นักเรียนอายุ 17 ปีขึ้นไปมีพฤติกรรมการยอมแพ้โดยรวมและรูปแบบที่ 1 การทำร้ายตนเองระยะเริ่มต้นโดยรวม ด้านการพยายามที่จะล้มเหลว ด้านการไม่ดูแลเอาใจใส่สุขภาพ ด้านการยึดมั่นในการกระทำซ้ำๆ และด้านการติดอยู่ภายใต้แรงกดดัน มากกว่านักเรียนที่อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 16 ปี

ระดับชั้นการศึกษา นักเรียนชั้นปีที่ 5 และ 6 มีพฤติกรรมการยอมแพ้โดยรวมและรูปแบบที่ 1 การทำร้ายตนเองระยะเริ่มต้นโดยรวม ด้านการพยายามที่จะล้มเหลว รูปแบบที่ 2 การเลือกแสดงพฤติกรรมการยอมแพ้เพื่อหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาโดยรวม ด้านการไม่ดูแลเอาใจใส่สุขภาพ รูปแบบที่ 3 การใช้วิธีที่ทำให้ลดทอนประสิทธิภาพโดยรวม ด้านการยึดมั่นในการกระทำซ้ำๆ และด้านการติดอยู่ภายใต้แรงกดดัน มากกว่านักเรียนชั้นปีที่ 4

เกรดเฉลี่ย นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3.00 มีพฤติกรรมการยอมแพ้รูปแบบที่ 2 การเลือกแสดงพฤติกรรมการยอมแพ้เพื่อหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาโดยรวม ด้านการกระทำสิ่งที่ไม่ทำให้ความสามารถ ด้านการใช้สารเสพติด มากกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01 ขึ้นไป

ลำดับการเกิด นักเรียนที่เป็นบุตรคนกลางและบุตรคนโต มีพฤติกรรมการยอมแพ้ด้านการติดอยู่ภายใต้แรงกดดัน มากกว่าบุตรคนเล็ก

ระดับการศึกษาบิดา นักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่ามีพฤติกรรมการยอมแพ้โดยรวม และรูปแบบที่ 2 การเลือกแสดงพฤติกรรมการยอมแพ้เพื่อหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาโดยรวม ด้านการรักษาหน้า รูปแบบที่ 3 การใช้วิธีที่ทำให้ลดทอนประสิทธิภาพโดยรวม ด้านการเรียนรู้ที่จะไม่ช่วยเหลือตนเอง ด้านการไม่ประสบความสำเร็จในการทำให้คนอื่นชื่นชอบ มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ระดับการศึกษามารดา นักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่ามีพฤติกรรมการยอมแพ้โดยรวม และรูปแบบที่ 2 การเลือกแสดงพฤติกรรมการยอมแพ้เพื่อหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาโดยรวม ด้านการไม่ดูแลเอาใจใส่สุขภาพ รูปแบบที่ 3 การใช้วิธีที่ทำให้ลดทอน

ประสิทธิภาพโดยรวม ด้านการยึดมั่นในการกระทำซ้ำๆ มากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป

ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลที่เป็น รายได้ของครอบครัว พบว่าไม่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกพฤติกรรมกรการยอมแพ้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา เกรดเฉลี่ย ลำดับการเกิด ระดับการศึกษามารดา มีอิทธิพลต่อการแสดงออกพฤติกรรมกรการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า

เพศ นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมกรเรียนด้านความรับผิดชอบมากกว่านักเรียนชาย

อายุ นักเรียนอายุ 17 ปีขึ้นไปมีพฤติกรรมกรเรียนโดยรวม และด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านความมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยว ด้านการควบคุมตนเอง ด้านความรับผิดชอบ น้อยกว่านักเรียนที่อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 16 ปี

ระดับชั้นการศึกษา นักเรียนชั้นปีที่ 5, 6 มีพฤติกรรมกรเรียนน้อยกว่านักเรียนชั้นปีที่ 4

เกรดเฉลี่ย นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.00 มีพฤติกรรมกรเรียนด้านการตั้งเป้าหมาย และ ด้านความรับผิดชอบ น้อยกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ย 2.01 ขึ้นไป และนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.01- 3.00 มีพฤติกรรมกรเรียนด้านความรับผิดชอบ น้อยกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01 ขึ้นไป

ลำดับการเกิด นักเรียนที่เป็นบุตรคนกลางและบุตรคนโต มีพฤติกรรมกรเรียนโดยรวม น้อยกว่าบุตรคนเดียว

ระดับการศึกษามารดา นักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่ามีพฤติกรรมกรเรียนโดยรวม และด้านความมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยว ด้านการควบคุมตนเอง น้อยกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป

ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลที่เป็น ระดับการศึกษาบิดา รายได้ของครอบครัว ไม่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกพฤติกรรมการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และปัจจัยส่วนบุคคลที่เป็น เพศ อายุ ระดับชั้น การศึกษา เกรดเฉลี่ย ลำดับการเกิด ระดับการศึกษาบิดามารดา รายได้ของครอบครัว ไม่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการใช้เวลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. พฤติกรรมการยอมแพ้มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นพฤติกรรมการยอมแพ้ด้านการใช้สารเสพติดพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการใช้เวลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. การสนับสนุนให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการเรียนที่ดียิ่งขึ้นจะต้องลดหรือจัดพฤติกรรมการยอมแพ้ให้ลดน้อยลงโดยจัดโครงการรณรงค์ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงออกด้านต่าง ๆ ในนักเรียนหญิงที่พบว่าหญิงมีพฤติกรรมการยอมแพ้ด้านการพยายามที่จะล้มเหลวมากกว่าชาย ควรเพิ่มกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการแข่งขัน การต่อสู้ เช่น การเล่นกีฬา การได้วาทิ การแข่งขันทางศิลปะและดนตรี ในนักเรียนชายที่พบว่าพฤติกรรมการยอมแพ้ด้านการใช้สารเสพติดมากกว่านักเรียนหญิง ควรจัดกิจกรรมที่รณรงค์การป้องกันการริเริ่มการใช้สารเสพติดโดยให้นักเรียนชายมีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำกิจกรรมมากขึ้น

2. จัดโครงการที่คอยดูแลให้คำปรึกษาหรือให้ความช่วยเหลือทั้งส่วนตัวและรายกลุ่มในนักเรียนกลุ่มที่มีแนวโน้มจะมีพฤติกรรมการยอมแพ้ เช่น นักเรียนที่มีอายุเข้าสู่วัยรุ่นช่วงปลาย (อายุ 17 ปีขึ้นไป) นักเรียนที่ต้องปรับตัวในการขึ้นชั้นเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 6 นักเรียนที่มีเกรดระดับต่ำ นักเรียนที่เป็นบุตรคนโตและบุตรคนกลาง รวมทั้งพิจารณาในกลุ่มนักเรียนที่บิดามารดามีการศึกษาในระดับที่น้อยกว่ามัธยมต้น

3. จัดโครงการประเมินตนเองของนักเรียนวัยรุ่นเกี่ยวกับพฤติกรรมการยอมแพ้ และพฤติกรรมการเรียนซึ่งการประเมินเหล่านี้ต้องระมัดระวังเนื่องเป็นการประเมินในส่วนของตนเองที่เป็นบุคลิกลักษณะในด้านสติปัญญา ความสามารถ (transient self) ส่วนนี้เป็นส่วนที่ค่อนข้างเป็นโลกส่วนตัวของวัยรุ่นซึ่งไม่อยากเปิดเผยให้ผู้อื่นรู้ โดยเฉพาะผู้สูงวัยกว่าหรือผู้ที่เด็กกว่าตน และส่วนของการคิดฝัน

(personal fable) ที่เป็นโลกส่วนตัวเป็นจินตนาการเกินความจริงที่คนอื่น ๆ อาจจะมองไม่เห็น ไม่เข้าใจ โดยเฉพาะการประเมินพฤติกรรมการยอมแพ้เป็นพฤติกรรมด้านลบที่อาจจะประเมินได้ยาก ได้ข้อมูลที่แท้จริงน้อย จึงอาจจัดการประเมินในรูปแบบที่หลากหลายแตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสม เช่น การบันทึกรายงานพฤติกรรม การให้นักเรียนเขียนบันทึกรายงานพฤติกรรมประจำวัน การใช้แบบวัด เป็นต้น

4. พฤติกรรมการเรียนด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านความมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยว ด้านการควบคุมตนเอง ด้านความรับผิดชอบ และด้านการใช้เวลา เป็นทักษะสำคัญที่จะส่งเสริมให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนถ้านักเรียนมีทักษะเหล่านี้มากขึ้นจะเรียนได้ดีและสามารถปูพื้นฐานสู่การเรียนขั้นสูงและการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดีและยังเป็นการสร้างความมั่นใจในตัวเองรุ่นให้กลับคืนมาพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรณรงค์หรือช่วยในการวางแผนส่งเสริมเพิ่มทักษะการปฏิบัติให้สูงขึ้น เช่น การทำตารางเป้าหมายจำแนกเป็นกิจกรรมต่างให้สอดคล้องกับการใช้เวลาจริงในแต่ละวัน การแบ่งเวลาในการเรียนและสังคม การจัดทำตารางทบทวนบทเรียน และการติดตามผล เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. มีการวิจัยสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมการยอมแพ้และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในระดับอื่น ๆ เช่น มัธยมศึกษาตอนต้น อาชีวศึกษา มหาวิทยาลัย
2. มีการวิจัยสำรวจพฤติกรรมการยอมแพ้ในกลุ่มวัยรุ่นที่ไม่ได้อยู่ในสถานศึกษา เช่นวัยรุ่นในสถานที่ทำงาน วัยรุ่นในชุมชน และมีการวิจัยสำรวจเพิ่มเติมในกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ เช่น ในกลุ่มผู้ทำงาน กลุ่มอาชีพ
3. มีการวิจัยสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมการยอมแพ้และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในกลุ่มเดิมอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ เพื่อเปรียบเทียบผลและเฝ้าระวังปัญหา ควบคุมการแสดงออกและอาจใช้ประกอบการประเมินผลของการดำเนินนโยบายการแก้ปัญหาสุขภาพจิต การแก้ปัญหาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น
4. มีการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินพฤติกรรมการยอมแพ้และพฤติกรรมการเรียน และทดสอบความเที่ยงและความตรงของเครื่องมือให้เหมาะสมกับวัยรุ่นไทยทุกกลุ่ม